

Høsting: Den første prøvehøstingen av sukkertare utenfor Frøya med egenpatenterte Seaweed Carrier blir fulgt av daglig leder Pål Bakken og marinebiolog Luiza Neves.
FOTO: SEAWEED ENERGY SOLUTIONS

Millioner til tarefabrikk

Innovasjon Norge gir 28 millioner i lån og tilskudd til Seaweed Energy Solutions' pilotfabrikk for tare på Hitra.

- Vi er meget glade for at Innovasjon Norge blir med i den videre satsingen på dyrking av tare i Norge. Gründeren Pål Bakken i Seaweed Energy Solutions (SES) har kommet et langt skritt videre med å utvikle dyrking og høsting av tare i sitt barndoms farvann på Hitra og Frøya. Her høstet han sin første villtare som 13-åring, og det var på Frøya faren Peter drev tangmelfabrikk fra 1947.

Optimale vekstvilkår

- Dyrking av tare skjer i stort volum i Asia, og vi mener det også kan gjøres i stor skala i Norge. De naturgitte forholdene her er optimale, men vi må utvikle en mer effektiv måte å dyrke og foredle tare på, sier Bakken.

Ved årsskiftet kjøpte SES opp det lokale tarehøstingsselskapet Biotrål AS på Frøya, der eier Hallgeir Bremnes fortsetter som daglig leder av datterselskapet. Bakken sier støtten fra Innovasjon Norge er viktig både fordi det viser at de har tro på selskapet og på tareproduksjonen.

- Vi har drevet nybrottsarbeid i flere år og vet det er mulig å dyrke tare kommersielt. Støtten fra Innovasjon Norge skal be-

nyttes til å fortsette teknologiutviklingen med etablering av et pilotanlegg for dyrking og prosessering av tare i Sør-Trøndelag. Hele verdikjeden fra produksjon av taresporer til ferdig produkt vil bli testet ut i større skala. Fabrikken på Dolmøya er strategisk godt lokalisert for mottak av både vill og dyrket tare.

Investert 100 millioner

Siden 2009 har SES investert over 100 millioner kroner i utviklingen av kostnadseffektiv dyrkingsteknologi for tare tilpasset både kystnært og åpent farvann. Bakken sier det er stor etterspørsel etter biomasse, og tareproduktet har stor anvendelse.

- Jeg var nylig i Japan og Kina og interessen derfra er meget stor. Vi satser også på markeder i Norge og Europa. Tare inneholder viktige mineraler, karbohydrater og proteiner, og den egner seg godt både i fiske- og dyrefôr. Den kan også brukes som mat, biodrivstoff og kosmetikk, for å nevne noen områder.

Tareplantene som settes ut i tau på høsten, vil være 2-3 meter høye når de høstes neste sommer. I motsetning til villtaren

Trives: Det er optimale forhold for dyrking av tare i Midt-Norge. Her er tareskog dyrket på tareline.

hvor det er et tak på høstevolum, ser Bakken få begrensninger for dyrket tare.

- Vi planter en skog i havet. Det er miljøvennlig, det skaper mer oksygen og mindre CO2 i havet. Samspelet med oppdrettsnæringen forøvrig er også god, og her ser vi for oss et tett samarbeid. Jeg vil ikke gå ut med tall for produksjon nå, men det kan være snakk om noen hundre tonn etterhvert, sier Bakken.

- Det er flere som har fått smaken på tare?

- Ja, vi er ikke alene om dette og vi må finne vår plass i verdikjeden. Det er mye som kan skilles ut fra dette råstoffet. Vi er i startfasen for å utvikle det videre.

En emisjon tidligere i år fikk inn millioner fra nye eiere, som Stolt SeaFarm, investorerer i Oslo og Trondheim og opp-

drettsgiganten Kverva på Frøya.

Viktig å støtte pilotprosjekt

Direktør for Innovasjon Norge, Vigdis Harsvik, sier dyrking og foredling av tare representerer et stort potensial for verdiskaping i et internasjonalt marked. Hun mener Seaweed Energy Solutions AS og datterselskapet Biotrål AS har lang erfaring på området og de beste forutsetningene for å lykkes med storskala-produksjon.

- Det er stort behov for mer kunnskap på dette området. For nettopp å avlaste risiko, mener Innovasjon Norge at det er nødvendig å støtte oppstarten av det første pilot- og demonstrasjonsanleggene for storskala-dyrking i det omfang som nå er gjort, ifølge Harsvik.

TOMAS KOTHE-NÆSS 951 98 675
tomas.kothe-ness@adresseavisen.no

- Vi planter en skog i havet. Det er miljøvennlig.

PÅL BAKKEN,
eier i Seaweed Energy Solutions

FAKTA

Tare dyrking

- Seaweed Energy Solutions (SES) har kontorer både i Portugal; Danmark og Norge, med avstasjon og laboratorium ved Trolla i Trondheim. Selskapet har rundt 25 ansatte, men vil nå ansette flere.
 - Selskapet har konsesjon på et 64 hektar stort område utenfor Frøya.
 - Det høstes omlag 200 000 tonn viltvoksende tare langs kysten som i hovedsak går til alginatproduksjon.
 - Det finnes det rundt 500 ulike tarearter. De vanligste er stortare, fingertare og sukkertare. SES vil satse på sukkertaren.
 - Dyrking av tare foregår i to faser: En landbasert kimplanteproduksjon og en sjøbasert vekstfase. Sintef har regnet ut man kan høste 100 tonn tare per hektar i løpet av et år.
 - På verdensbasis dyrkes det 20 millioner tonn tare årlig, og det er ventet at omsetningen vil øke med 3500 prosent fram mot 2050.
 - Japanerne spiser sju kilo tare hver i året. Taren inneholder over 80 mineraler og 13 vitaminer.
- Kilde: SES, Sintef, Dagsavisen